

Helt enkelt – HÄNGAVTAL

Nr 2, december 2019

Nyhetsbrev till företag som har hängavtal med Byggnads Stockholm-Gotland

— Ordförande har ordet —

Bättre resultat med delaktig personal

Jag är väldigt mån om de företag i vår bransch som sköter sig. Ni som är noga med de anställdas arbetsmiljö, betalar ut rätt löner och kämpar med konkurrensen från företag som inte följer lagar och avtal.

Vi vill guida er att bli ett så bra företag som möjligt. Vi vill att era anställda ska få en facklig organisation på arbetsplatsen. Det gynnar inte bara era anställda utan även er som arbetsgivare. Det blir snabbare beslutsvägar och bättre resultat när personalen känner sig delaktig.

En fackligt förtroendevald får dessutom gå många utbildningar genom Byggnads. De får en bred kompetens, vilket även kommer företaget till nytta eftersom ni kan bolla frågor med dem. Som arbetsgivare får ni dessutom ett större kontaktnät i vår region.

Felaktiga byggnadsställningar är livsfarliga och arbetsmiljön är alltid arbetsgivarens ansvar. Därför blir jag beklämd över att våra skyddsombud fann fel på fler än hälften av de granskade ställningarna under arbetsmiljöveckan i oktober.

På flera platser var bristerna så allvarliga att skyddsombud behövde stoppa arbetet. Att bygga ställningar är ingen lek och yrkesbevis borde vara en självklarhet.

Tomas Kullberg
Ordförande Byggnads Stockholm-Gotland

Fel på mer än hälften av byggnadsställningarna

Det fanns fel på 65 procent av byggnadsställningarna som Byggnads kontrollerade under årets arbetsmiljövecka.

Efter att ha sammanställt resultatet från över 1 100 kontroller slår nu Byggnads larm om läget i ställningsbranschen och kräver förändringar.

Antalet dödsfall och allvarliga olyckor har ökat i byggbranschen. Hittills i år har elva byggnadsarbetare omkommit i Sverige. Många av olyckorna är kopplade till felaktiga och osäkra byggnadsställningar. Därför fokuserade Byggnads på att kontrollera byggnadsställningar under årets arbetsmiljövecka i oktober.

- Felaktiga ställningar kostar liv och hälsa för oss byggnadsarbetare. I jakten på att tjäna pengar är det uppenbart att byggbranschen släppt kontrollen över vilka aktörer som kommer in på byggena och vilken utbildning de har och inte har, säger Tomas Kullberg, ordförande Byggnads Stockholm-Gotland.

fortsättning sidan 2

Helt enkelt hängavtal – nyhetsbrev från Byggnads Stockholm-Gotland

Redaktör, text, foto och layout: inger.fagerberg@byggnads.se
Ordförande Byggnads Stockholm-Gotland: tomas.kullberg@byggnads.se

För att få nyhetsbrevet till din mejl, meddela e-postadress och organisationsnummer till stockholm-gotland@byggnads.se

Stockholm-Gotland
BYGGNADS

— Arbetsmiljö —

fortsättning från sidan 1

Under arbetsmiljöveckan i oktober genomförde Byggnads kontroller på över 1 100 byggnadsställningar i Sverige. Det fanns fel på 65 procent av byggnadsställningarna och på flera platser var bristerna så allvarliga att skyddsombud behövde stoppa arbetet.

Nu kräver Byggnads att yrkesbevis för ställningsbyggare ska införas.

- Det behövs en rejäl upprensning av oseriösa företag i byggbranschen. Att bygga ställningar är ingen lek och yrkesbevis borde vara en självklarhet. Vi har också märkt att många arbetsmiljöansvariga och chefer saknar tillräcklig kunskap om byggnadsställningar. Arbetsgivarna borde fundera på att ge dem bättre utbildning, säger Tomas Kullberg.

Checklista för arbete på byggnadsställning

1. Det ska finnas ett besiktningsprotokoll. Arbetsgivaren bär ansvaret om något händer.
2. Är hållfasthetsberäkningar gjorda? Hur mycket vikt varje bomlag (våning) tål ska finnas med i protokollet.
3. Är ställningen fäst i väggen på rätt sätt? Alla delar ska vara fastsatta och provdragna.
4. Säkert bomlag och tillträden. Arbetsplan (golv) och stälplank ska vara fastsatta.
5. Finns det trappa? Man ska kunna komma till varje del på ställningen på ett säkert sätt.
6. Är ställningen rätt dimensionerad? Och står den stadigt på underpallning och botten-skruvor? Är underlaget stabilt?

De vanligaste felen som upptäcktes vid kontroll av byggnadsställningar

- Arbetskraften hade otillåtet låg utbildning
- Uteblivna provdragnings
- Okontrollerade förändringar av befintliga ställningar
- Felaktig dokumentation

Riskbedömning är arbetsgivarens ansvar

För att förebygga riskerna inom bygg- och anläggningsarbete är det arbetsgivarens ansvar att genomföra riskbedömningar och förebyggande åtgärder.

Under arbetsmiljöveckan, som var vecka 43, var det två olika ämnen Byggnads tittade extra på, byggnadsställningar och företagshälsovård.

Det har inträffat oroväckande många olyckor med byggnadsställningar de senaste åren. Och årets kartläggning visade att de fanns fel på fler än hälften av ställningarna.

- Besiktningsprotokoll ska finnas vid varje tillfartsled, där ska stå att ställningen är godkänd och hur mycket den får belastas, säger Johnny Rindebrant, arbetsmiljöansvarig på Byggnads Stockholm-Gotland.

Dammsugare saknar hepa-filter

Under arbetsmiljöveckan förra året kartlades riskerna med kvartshaltigt byggdamm. Det visade sig att det finns ett stort problem med damm på många arbetsplatser.

- I princip saknade alla dammsugare som undersöktes hepa-filter. Det betyder att mängder av dammsugare sprider farligt damm rakt ut i luften. Det är riktig illa, säger Johnny Rindebrant, arbetsmiljöansvarig på Byggnads Stockholm-Gotland.

Byggnadsställningar

Varje år inträffar omfattande ställningsras, oftast på grund av vindlaster och underdimensionerade ställningar. Byggnads skyddsombud genomförde kontroller under arbetsmiljöveckan så att ställningen är säker att använda som skydd och säker att arbeta ifrån.

Företagshälsovård

Arbetsbelastningar och belastningsfaktorer ökar i byggbranschen. Företagshälsovården är en expertfunktion som ska bidra till ett förebyggande arbete så att man inte drabbas av skador. Oftast saknas den biten i upphandlingar när företagshälsovården anlitas, och därför satte vi även fokus på företagshälsovård under arbetsmiljöveckan.

Läs mer på Byggnads.se/arbetsmiljoveckan-2019

— Förhandlingsframställan —

En arbetsgivare som kallas till förhandling måste komma

När en arbetsgivare kallas till förhandling med Byggnads innebär det att en behörig företrädare från företaget måste komma till förhandlingen. Det står i både svensk lag och i kollektivavtalet.

När arbetsgivare och anställda har meningsskiljaktigheter eller tvister om sådant som står i arbetsmarknadslagarna eller i kollektivavtalet, då ska det redas ut och lösas i en förhandling mellan arbetsgivaren och Byggnads. Det är mycket viktigt att företaget kommer till en sådan förhandling.

När ett företag blir kallad till en förhandling får de en förhandlingsframställan. Där står tid och plats för förhandlingen och information om vad tvisten handlar om. Både företaget och Byggnads är skyldiga att komma väl förberedda och ta med de underlag som är relevanta för att kunna lösa tvisten. Om företaget vill föreslå en annan tid för förhandlingen måste de omgående kontakta handläggaren. Det ska finnas ett giltigt skäl för att ändra tiden.

Företaget behöver inte vänta till förhandlingsdatumet för att försöka lösa tvisten, det går bra att kontakta Byggnads handläggare på telefon redan innan förhandlingsdatumet.

Vad händer om ett företag inte kommer till en förhandling?

Om företaget inte kommer till förhandlingen utan att meddela förhinder – eller medvetet förhalar förhandlingsprocessen – så kommer Byggnads att kontakta företagets beställare.

— Yrkesutbildning —

Nytt yrkesutbildningsavtal 2020

Ett nytt yrkesutbildningsavtal börjar gälla 2020/2021. De första som går in i avtalet är vuxenelever, med start från 2020-07-01.

Yrkesutbildningsavtal 2020 ersätter det gamla avtalet som är från 2006. Det nya avtalet kommer ställa lite högre krav på både arbetsgivare och elever.

Ett par nyheter i avtalet är att tiden som lärling kommer beräknas i månader och att det finns krav på arbetsgivaren om att ta fram handledare.

Om du får det här nyhetsbrevet med post och hellre vill ha det via e-post, skicka din mejladress och organisationsnummer till stockholm-gotland@byggnads.se.

— MB och arbetsmiljö —

Alla har rätt till en bra arbetsmiljö

Många små och medelstora företag saknar skyddsombud och andra fackligt förtroendevalda. Dessutom behövs ofta mer kunskap om arbetsmiljöfrågor.

Byggnadsarbetarna Kristoffer Olsson och Jimi Jernström är projektanställda på Byggnads Stockholm-Gotland för att arbeta med två olika uppdrag, medbestämmandeverksamhet, MB, och arbetsmiljöbesök. Både Kristoffer och Jimi har mandat som regionala skyddsombud, RSO.

De besöker små och medelstora företag för att stärka befintlig facklig verksamhet – eller få igång en om det inte finns någon.

De kan även att hjälpa till att bygga upp en fungerande arbetsmiljöorganisation, förklara skyddsombudens värde, gå skyddsronder, informera om arbetsmiljö, utbilda i arbetsmiljöfrågor samt hålla arbetsplatsmöten (så kallade UVA-möten).

Vill du ha kontakt med Kristoffer och Jimi?

kristoffer.olsson@byggnads.se
jimi.jernstrom@byggnads.se

— Årets sämsta bygge —

Sämsta bygget 2019

Byggherren Brabos byggarbetsplats Six One i Barkarbystaden, med huvudentreprenör Hanssons Hus Entreprenad, har utnämnts till Årets sämsta bygge 2019 av tidningen Byggnadsarbetaren.

Allvarlig kritik för brist på säkerhet följdes av en dödsolycka. Trots det blev det inte bättre, skriver tidningen.

- Dödsolyckor är den yttersta konsekvensen av dåligt arbetsmiljöarbete och denna arbetsplats har kantats av problem, säger Tomas Kullberg, ordförande Byggnads Stockholm-Gotland.

— Bygga bostäder —

Sverige behöver en ny bostadspolitik

I slutet av november släppte Byggnads en rapport med fem konkreta förslag för en ny bostadspolitik. Bland annat vill Byggnads se bildandet av ett statligt byggbolag, ett statligt kreditinstitut för bostadsfinansiering och subventioner till billiga hyresrätter.

Byggnads förslag i korthet:

Nationell planering och styrning av bostadsförsörjningen

Se till att kommunerna tar sitt ansvar för bostadsförsörjningen och upphäv det kommunala planmonopolet. Vi måste bygga den typ av bostäder som marknaden är minst intresserad av, men som samhället behöver.

Förändra fastighetsbeskattningen

Vi behöver jämna ut förmögensskillnader, göra Sverige mer rättvist och utnyttja bostadsbeståndet mer effektivt. Dagens skattesystem leder till motsatsen och måste renoveras.

Förmånliga krediter till nybyggnation

Skapa ett statligt kreditinstitut för bostadsfinansiering som en del av en statlig investeringsbank. Det är särskilt viktigt för att upprätthålla byggandet under svagare konjunkturer.

Statligt bygg- och fastighetsbolag

Det är hög tid att utmana privata aktörer genom att bygga, äga och förvalta bostäder statligt. I första hand på mark som staten redan äger.

Utmana EU om det krävs

Det går visst att bedriva bostadspolitik med inslag såsom statligt ägande, subventioner och allmännyttiga bostadsbolag utan avkastning. Om det behövs bör Sverige pröva EU-rätten.

Bostäder åt alla!
– Sverige behöver en (ny) bostadspolitik
Rapporten finns i en lång och en kort version på hemsidan Byggnads.se

— Fair Play Bygg —

Är du trött på oseriösa företag?

Tipsa oss om brottslighet i byggbranschen:
www.fairplaybygg.se

Tipsa oss om oseriösa företag

Hjälp oss till sunda och trygga arbetsplatser. Fair Play Bygg tar emot information om misstankar om brottslig verksamhet i byggbranschen och ser till att föra den vidare till rätt myndighet.

Fair Play Bygg är ett gemensamt projekt mellan Byggnads Stockholm-Gotland och Stockholms Byggmästareförening. Syftet är att skapa sunda och trygga arbetsplatser där företag kan konkurrera på lika villkor.

Lämna ditt tips till fairplaybygg.se

— Konferenslokaler —

Boka konferens med 20 procent rabatt

Företag som har hängavtal med Byggnads får 20 procent rabatt på lokalhyran på Solna Folkets Hus.

Solna Folkets Hus finns ett stenkast från Solna centrum. Det finns 15 moderna konferenslokaler med kapacitet från två upp till cirka 150 personer. Rabatten gäller om ni samtidigt beställer något att äta till mötet. Ange kod "avtal" vid bokning för att få rabatten.

För bokning och mer information 010-601 16 00
bokning@solnafolketshus.se
www.solnafolketshus.se

— Underentreprenörer —

Anmäl alltid underentreprenör till Byggnads

En underentreprenör måste vara godkänd av Byggnads innan arbetet påbörjas. Anmäl i god tid.

När företag som har hängavtal med Byggnads ska anlita en underentreprenör, måste den vara godkänd av Byggnads innan arbetet påbörjas.

Anmäl till Byggnads i god tid innan arbetet startar. Blankett finns på Byggnads.se/Stockholm-Gotland. Mejla ifylld blankett till ouie@byggnads.se.